

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția. Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei archidiocesane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Sibiu, 18 Martiu, 1888.

Erau bune vremi odată în țeară ungurească. Nimenuia nu i venia în cap, ca să abandoneze o țeară unde cel puțin mămăliga și laptele erau mărfuri puțin căutate și tot omul le avea în abundanță. Adi vremile s-au schimbat.

Ciocoi și nemeșii stau să sae în apă, nu au nici cu ce se platească dările, necum se mai poate oferi și altor oameni ajutoriu; iar poporul a ajuns de mult la sapă de lemn și în ținuturile din Ungaria de nord oamenii părăsesc cu miile țările, ca să-și caute în America și alte țări pânea de toate dilele. Autoritățile vor să impedece emigrările în masă, dar când lucrările lor nu pot fi incununate de succese, apelează la pastoralele episcopilor, cum e cea mai recentă pastorală a episcopului Dr. Sigismund Bubics dela Cașovia. Nu scim, ce rezultate va avea cea mai recentă pastorală adresată către poporul din diecesa Cașoviei, dar tot ce scim pozitiv e, că poporul și în viitor va fi silit să emigreze în masă, pentru că aici nu mai poate trăi și nu mai poate asigura căsenilor sei pânea de toate dilele.

Încercările de a impedece emigrarea vor remâne zadarnice și e treaba guvernului ca și el să dea mâna de ajutoriu inițiativei private a publicului și a celor chemați ca să impedece emigrările.

Mai, dilele trecute era vorba, ca să se impedece cei din comitatele mărginașe, ca să nu emigreze, dar încercările au rămas fără succes.

Nici că se poate alțintrea.

Guvernul e datoriu să se ingrijească în prima linie, ca să aibă locuitorii din țeară pânea de toate dilele și atunci încercările lui vor fi incoronate de succese.

Până ce însă dările țării ungurescă și tacsele militare, dările comunale și comitatene să plătesc cu bani câștigați din țeară românească și din America, pastoralele episcopesci vor remâne fără nici un succes și apoi poporul este pus deja la multe probe, decât să mai poate da credință celor ce numai în gura mare și doresc bunăstarea și fericirea, iar în realitate nu își pot ajuta cu o para frântă și și mai puțin cu o bucatură de pâne.

Concedem, că și în alte țări vor fi dări mari concedem, că familiile vor avea și acolo de a susține greutățile familiari, dar anevoie ne vine să credem că va fi o țeară pe suprafața pământului, unde cetățenii se aibă mai multe datorințe ca la noi.

Și cu deosebire sunt o seamă de oameni, cari nici că pot vorbi de drepturi, ci numai de datorințe

și din acest punct de vedere nu e mirare că se resoalvă a părăsi vatra părintească și mormintele străbunilor ca se caute un alt pământ străin, care ar fi chemat și da pânea și tigna dilnică.

Nu noi suntem cei dintâi, cari ne ridicăm vocea contra emigrărilor, dar asigurăm pe puternicii dilei, că nici vocea noastră, nici a lor, nici a tuturor potențialilor nu va obține rezultate, până când nu se vor întoarce lucrurile spre bine și până când cetățeanul nu va fi privit numai ca un material bun de exploataz, fără ca în schimb să i se dea vreun favor de a putea cel puțin consuma câștigul seu de așa, ca să nu fie apăsat mereu de cei ce au cheamărea al apără și a-i ocroti interesele.

Cu deosebire noi români deși suntem mulți, nu avem interes, ca să ne împuținăm în țeară aceasta, care adă mâne tot o se aibă lipsă de noi și de brațele noastre și dacă noi români acum avem interes de a remânea aici compacți, atunci credem, că și în interesul statului este, ca se ni se facă căt mai tignită viață și nu credem, că cu colonisările de cîngăi în Transilvania vor putea ameliora starea actuală, ci din contră se va mări numărul proletariatului, dar nu vor putea înmulzi și ridica vașa Ungariei și a țării ungurești.

Scim și avem firma convingere, că români de bună voie de imbuiați nu fac încercări ca să părăsească țeară, dar tocmai că scim alipirea românilui către țeară și către vatra strămoșească, verdictul „ubi bene ibi patria“ la român nu poate avea valoare, fără în casuri extreme, când se rump toate vinele. E treaba puternicilor dilei, ca să le facă posibilă remânerea în țeară sau să-i facă să se ducă cu dorul în sin mai curând sau mai tard.

Revista politică.

Petrecerea regelui României Carol la Viena a fost comentată de presă în fel și chipuri. Unii dintre corespondenți vienezii, cu deosebire corespondenți de ai diarelor engleze pretind, că prezența la Viena a regelui României și tot în același timp a comandanților corpului de armă din Ardeal stau în legătură cu deliberările militare. Foile austriace însă nu vorbesc nimic în aceasta privință.

In cursurile politice din Budapesta se asigură, că cu ocazia petrecerii regelui României în Viena a venit din nou la ordinea dilei cestiunea contractului vamal între monarhia noastră și regatul român și că regele nutresce o dorință ferbinte pen-

tru reinceperea negoțiilor cu rezultat favorabil. Aceasta cu atât mai vîrtoasă, căci situația politica încă pretinde rezolvarea căt mai îngribă a acestei cestiuni. În Viena oamenii sunt cu totul dispuși ca lucrul să ia o desvoltare căt mai favorabilă și succesul să fie căt mai avantajos. În Pestă, din contră, cestiunea nu se judecă în mod așa de optimistic. Căt timp România nu va ceda din pretensiunile sale, ce le face în general și chiar în privința unor singurătice puncte, dic că din Budapesta — lumea nu se acceptă la o schimbare a situației. Numai din partea României atârnă, ca raporturile amicale între ambele state să se reînoiască, ca ele să poată trăi în linisice, fără a veni în conflicte, cari deși căt odată neînsemnate pot avea urmări destul de desătuoase.

Scirile, cari anunță, că regimul ungar ar fi pacrat cu cel austriac ca în comun să facă greutăți și să se opună încheierei convențiunii sunt mai mult numai născosite. Între bărbații de stat ai ambelor părți există în aceasta privință o înțelegere comună, — dar ca să se închee odată convențiunea. Cei drept, ce i din Viena o doresc astă mai tare, regimul ungar însă se va opune esportului de vite din România, cătă vreme România nu va adopta un sistem veterinar, conform celorlalte state europene.

Legislația română, continuă „Corespd. d. l'Est“ trebuie ca mai înainte de toate să umple aceasta lacună, pentru ca negoțiile să aibă rezultatul dorit, și dacă Ungaria se va conforma și ea prescrișelor veterinar din statele vecine simburele neînțelegerei se va nimici.

Scirile diu Constantinopol anunțau, că observațiunile făcute Portii din partea Engliterei și Austriei și a Italiei întinuau într'acolo să împute Portii, că să nu se lasă să fie sedusă și că la sprințul numai a două puteri face curtenie Rusiei, totodată însă atrage atenția Portii asupra gravelor urmări, ce ar putea avea orice decisiune nouă în cestiunea Bulgariei, dacă ea ar insista pe lângă pașii făcuți. Bulgaria ar putea provoca o mare revoluție în unele state balcanice și Bulgaria să ar proclama de independentă.

Rusia însă cere cu insistență alungarea Coburgului. Se vorbesce, că ea face nouă proposiții. Poarta însă s'a hotărît, ca cu toată insistență Rusiei să nu mai ia alte măsuri și aceasta cu deosebire la observațiunile aspre ce i le face Anglia și la sfaturile ei „părintesci“. Decumva Rusia ar mai insista asupra Portii, ea ușor să ar putea hotărî să intre în

FOIȚA.

Predică la dîna de anul nou 1888, când să serbat centenarul bisericei greco-orientale din Brețcu (Bereczk.)

(Încheere.)

Din cele ce am spus până acum, vedeti chiar și D-voastră, că parochia noastră nu a crescut așa, după cum putea crește față cu sporiul ce a fost și este aici. Deci tocmai astă e datoria să cercetăm, care e cauza, de noi nu am înaintat nici în număr, dară nici în avere? Dacă căutăm, cu ce vine omul la nascerea lui în lume, vedem, că el nu aduce nimică cu sine, ci toate și le câștigă după aceea, cei mai mulți prin lucru, și foarte puțini mai și moștenesc ceva. Vor dice unii, noi nu slujim de tineri până mai imbeciținim? Să vedem și să învețăm dela alții în acest respect și adevărată delă conlocutorii nostri unguri. Ei, după cum sciți încă slujesc, parte pe aici, parte prin Moldova, dară cum? Nu numai parțea bărbătească, ci și cea femeiască, așa încât fețele își face avere sa, eară fata își câștigă zestrea sa, așa, că fețele nu cad în sarcina numai a părinților sau a fratilor de ale înzestră, precum se înțemplă astă de regulă la noi. Noi însă avem o credință foarte greșită, înrădăcinată în noi adene, că din o iubire închipuită, din o milă greșită sub numele, că vom să depărtăm dela fiu și ficele no-

stre toată grija, osteneala și necazul și astfel a ne arăta pe față, că ni e dragul mamii, îl ținem pe lângă noi, până când cresce mare, nu-l punem la lucru, dicând, că i va ajunge necazul, după ce se va duce în lume, și păzim așa dicând, să nu-i ajungă nici vîntul, și crescem așa ca și când atâta avere am avea, încât să aibă cu ce trăi și dacă nu vor lucra — pe când alte neamuri, când se află în starea noastră, dic, că abia le pot da pânea de toate dilele și-i îndeamnă la lucru, la osteneală, slușbă pe toti de o potrivă atât pe feciori, cât și pe fete.

Sciul, că mulți și multe vor fi încreștiind fruntea, ba poate unii și vor împuța chiar, că eu sunt tiran față de copii! Dară dacă eu pentru frica, ca nu cumva copilul meu să cadă umblând și să-si scrinătească vre-o mână sau picior, nu-l voi lăsa nici odată să se încerce a umbla, ci îl voi ține tot culcat în pat, căci culcat nu poate să-i se înțempele stricarea mânei sau piciorului. — Ce fel de părinte aș fi eu? Oare mi ar dice cineva, că eu iubesc pe copil meu cu iubire adevărată? Eu cred, că nu! Dincontră deși se poate înțembla, că vre-un copil își scrinătește vr'o mână sau picior până să se învețe a umbla, dară tocmai căderile și loviturile acele sunt, cari fac să se păzească de căderi în viitor și-l învață cum să umble spre a putea folosi mai pe urmă umblețul întru câștigarea traiului vieții.

Care creștin poate dice, că Maica Preacurată nu și-a iubit fiul seu? și totuși vedem, că l'a lăsat

să suferă tot ce era prescris de lege, măcar că a fost fiul lui Dumnezeu, apoi fiul nostru, cari sunt fi de oameni, să fie ei mai ferici de dureri, osteneali și necazuri, ca unicul fiu al lui Dumnezeu. Astfel și noi să nu abatem toate suferințele și ostenealele dela fiu nostru, pentru că acestea îi întăresc, și îi otelesc spre a se impotrivi suferințelor, și îi fac îndrăsneti spre a se lupta cu neajunsurile vieții. Astfel și noi să nu stăm până ne ajunge lipsa și săracia, căci odată ajunși la săracie, apoi ne silesce și lumea în cap. Din contră, dându-ne trupul ostenelelor și slușbei la tinerețe — fie și în străinătate — ne cîștigăm avere, zestre. Astă o sciță și D-voastră, că căți s-au dus de aici din comuna noastră numai cu străeile de pe ei, și s-au intors plini de avere, alții au eșit negustorii de frunte. Astfel și noi, după ce ne vom câștiga avere, întorcându-ne îndărăt vom putea zidi earășii la loc cele pustiute, pentru aceea pământul acesta a doaua oară il vom moșteni și atunci veselia preste capetele noastre ne va fi vecinică.

O altă caușă stricătoare pentru parochia aceasta este ocolirea miliției. Despre aceasta nu vreau să vorbesc, căci sciță la căte spese oarbe sunt suspuși, până când în urma urmelor tot este silit să înrîndu și avere, când se căsătoresc nu și mai ia nevastă ci și ia săracia după cap, de care nu mai scapă de căcând moare. Din contră, stănd înainte la asentare la timpul seu, când este tinér

liga de alianță, care urmăresce scopul dă manținé pacea europeană.

Corespondentul din Berlin al foaiei „Nowoje Wremja“ avă o lungă intrevorbire cu ambasadorul Pavel Schuwaloff. Nimenea în Germania, dice contele, nu se găndesc la un atac asupra Rusiei. Un conflict între Rusia și Austro-Ungaria pe insula balcanică va face pe Germania de tot indiferență și rece. Un atac pe teritoriul austro-ungar va deobliga pe Germania. Rusiei îi este scumpă Germania, dar de Austro Ungaria imperiul german nu se poate despărții. Viitorul Germaniei e într-o toate asigurat prin o organizație excelentă. Aceasta a creat o armată de model și îndigitează calea politicei. Nimenea nu amenință pe Rusia, dar ea trebuie să se pregătească pentru ori ce eventualitate.

În capitala României s-au înscenat mari tulburări. Mai multe sute de persoane au căutat să pătrundă până la palat, ca să ceară drepturile poporului. Multimea a fost însă împedecată. Ea a înscenat tulburări și la casa deputaților. Mai mulți deputați din opoziție au fost arestați precum și unii jurnaliști. În urma acestor tulburări primăria capitalei apelând prin o proclamație la înțelepciunea și patriotismul cetățenilor asigură, că se vor lua toate mijloacele ca linistea intru nimic să nu fie sdruncinată și să-și poată urma în pace ocupăriile; iar în ședința camerei ministrul de Ferechide a declarat, că guvernul este hotărât a lăsă împreună cu camera cât mai îngribă măsuri, cari să garanteze instituțiilor țărei liniștea publică, și stima față cu tronul.

În Sârbia domnește o mare nemulțumire. Regele Milan a primit mai multe epistole anomine, prin cari i se face cunoscut, că existența nu-i este sigură. Regele le-a predat ministrului de interne.

Cestiuni bisericescă.

Regularea progresului și a ordinei din lăuntru a trebuit să ocupe în prima linie pe arhierul nostru. Spiritele la început erau parte iritate, parte preocupație, deci spre realizarea acestui scop trebuia un tact deosebit, tact, care caracterizează pe actualul cap al bisericei române ortodoxe din Transilvania și Ungaria, al cărui principiu este pacea, iar nu „dinte pentru dintă.“ Dar pentru de a regula și a da o direcție bună unei societăți — fie ea cât de mică, se recer puteri dădate la muncă, consiliu de datorințe și mai ales iubitorii de ordine.

Până bine de curând erau puțini oameni și puține puteri, cari să învingă toate recerintele administrative și cele de educație, de unde au urmat, ca să se acumuleze și concentreze în una și aceeași persoană mai multe oficii, — aşa cum — dar de regulă toate salarizate.

Acestor stări de lucruri trebuia pus capăt, ceea ce s'a și făcut prin legea de incompatibilitate votată de sinodul archidiecesan.

Oamenii iubitori de ordine legală s-au și acordat legii și fară trăgări și hesitare au optat pentru posturile, ce după inclinările lor sau alte considerante le mai conveniau, iar dela celelalte au renunțat, dar unii pelângă toată legea de incompatibilitate au rămas și mai departe un timp oare-care în câte două posturi salarizate.

Ordine trebuia deci să se facă și legii trebuie să i-se câștige valoare, dacă ea nu era să ramână literă moartă și se nu fie aplicată numai asupra unor oameni.

— cei doi sau mult trei înși, pe cari ar căde soarta, după ce li s-ar împlini cei trei ani de slusbă, încă și-ar mai agonisi după aceea avere, căci este tiner, iar ceilași toți ar fi liberi. — Ear cei ce trăesc neinsurăți până pe la 30—35 de ani, fac un lucru urgit înaintea lui Dumnezeu.

Să incepem deci a ne deprinde și să ne venim în simțiri în folosul nostru și al fililor nostri, dacă nu voim a ne prăpădi și noi și neamurile noastre în următoarea sută de ani, precum s'a prăpădit familiile ce le-am cetit mai nainte, și tocmai aşa să ne pomenească atunci preotul, care va fi după o sută de ani, precum i-am pomenit eu pe cei ce s'au stins! Să ne silim deci a le lăsa următorilor nostri o moștenire înțeleaptă, carea să-i apere de primejdii și de peire; căci eu văd, că deși ne aflăm în această sérbare însemnată din atâtea puncte de vedere, totuși pe nesimțire se furisează în inimile noastre griji, cănd cugetăm la viitorul cel mai deaproape, căci am ajuns timpuri de grele încercări! Când se vor curma? Numai unul Dănu scie! Am voi să scim cele ce vor urma! Am voi să pătrundem în negura viitorului. Am voi să scim, ce se va alege de fi și ficele noastre? de noi însine? Acestea sunt doar frumoase, dară nu le putem sci, căci Dănu n'a dat omului să scie timpul și anii! Noi însă putem să le lăsăm următorilor nostri, cum ne aflăm noi acum, dacă vom face însemnări despre toate impreguiările mai însemnate din viața noastră de

vădend arhierul, că râvna de a ocupa mai multe posturi nu este justificată, că oamehi tineri cu studii universitare în regulă, e just și în interesul bisericei ca să ale aplicare în sinul bisericei a stăruit, ca acumularea ofiilor pe căt încă numai e posibil se inceteze.

Simțindu-se unii dintre cei cu căte două posturi alterați foarte tare în interesele lor, pentru că să dea mai mare însemnatate pășirei lor, s'au lăpădat și de credeul lor politic susținut de ei publice și în conferințele din Sibiu până la anul 1881 cu multă perseveranță — dar ce e drept cu puțin succes, — și s'a aliat cu aceia pe cari mai nainte i combăteau cu toată tăria.

Când reprezentanța românilor din Ungaria și Transilvania a voit să pună la cale înființarea „Atele neului român“ le au succes de au zădărnicit aceasta întreprindere și o au omorit în germenele ei, pentru că sciau, că în partida în care s'au vîzit, vor fi priviți cu neîncredere și se vor considera cam de a cincia roată la car.

Hulă deci au pornit asupra bisericii, hulă asupra celor ce susțin programul Marelui Șaguna, hulă asupra tot ce nu e de pănura lor.

Se face deci propagandă pentru răsbunare, să ia refugiu la denunciați, se îmfiltrează inimile tinere, angajându-le la lupte de partid și punându-le viitorul sub întrebare, tot lucruri, cari merită reprobare din partea ori cărui român de omenie.

Lucruri, despre cari sunt convinși că între împregiurările de astăzi, ale cărui oră e om estra ordinariu în fruntea afacerilor, tot așa s'ar întâmpla, ei contra bunei lor credințe, le atribue ca scăderi capului bisericei noastre.

Ei fac capital din desastrele cu ajutorul de stat, menit pentru preotimea săracă, care ajutorul în prima linie ei însăși l'au atacat, făcându-și parte din el, (vezi într-altele protocolul sinodului archidiocesan din 1875 Nr. 108) și care regimul sub împregiurile de adă și sub presiunea opiniunii publice maghiare l'ar fi luat dela noi, — chiar și dacă fericitul Șaguna ar fi astăzi în viață, și toate aceste le fac ca să desbaiere pe popor din alipirea neclinată, ce o are către capul bisericei sale, dând ei astfel lovitură de moarte bisericei, ce luptă cu destule greutăți din afară, cu greutăți provenite din proverbia săracă a poporului nostru.

Se sumuță pe față și în ascuns contra „Telegrafului Român“, care numai atunci a fost bun și cu vederi bune — deși tot cu acest program — când a servit scopurilor lor de partid și când a servit partidei activistilor deveniți mai apoi ca prin minune pasivisti.

Op de distrugere ear nu de edificare comit acei oameni, cari cu numele fericitului arhiepiscop și metropolit Șaguna pe buze, lucră în direcția apucată, și suntem siguri, că nu aceasta direcție li s'a marcat prin ultimele cuvinte ale lui „Șaguna“ când li a spus: „Fiți pe pace, nu vă sfătuji.“

„Albina“

și-a ținut eri în 30 Martiu n. a cinspredecea adunare generală, la care au participat 26 de membri, cari au reprezentat 422 acțiuni și 158 de voturi.

S'a primit toate propunerile Direcției, dânduise atât dñesei că și funcționarilor multămită pentru zelul cu carele au condus afacerile institutului.

astăzi. De acea vă rog ca prin o mică colectă să ne cumpărăm un protocol, în care să ne însemnăm tot, ce e vrednic de însemnat, chiar și din proto coalele cele vechi, căci va veni timpul, când nu vor mai sci să cetească protoalele cele vechi, fiind scrise cu litere cirile, ci socotindu-le, că poate sunt cărti în alte limbi, le vor pune la o parte, ca lucruri netreblice, putându-le chiar să le strice, și atunci nu și mai pot cunoașce pe strămoșii lor.

În fine spre a putea prăznuī noi cu vrednicie trecerea acestei sute de ani, spre a ne arăta, că nu am prăznuīt în aluatul cel vechiu, ci în omul cel nou, să punem începutul unei fundații, carea să aibă de scop a răscumpără pe oamenii acestei parohii de plătirea simbriei preoțesci, spre a ne arăta cel puțin cu aceasta urmașilor nostri, că nu am așteptat toate dea gata, ci după puteri ne am silit și noi a lăsa ceva moștenire urmașilor nostri ca un sămn despre îngrijirea noastră pentru viitorul și iubirea ce o avem față de biserică. Deci înainte de a-mi încheea cuvântarea mea după datina cea veche, ve mai fac cunoscut schimbările, ce s'au făcut în anul acesta în poporul din parochie și adeca sau născut 20 de feciori 14 fete cu totul 34 născuți. Au murit 11 bărbați și 7 fete cu totul 18 morți rămași deci un sporiu de 16 suflete; — pe cănd în anul trecut fiind numărul botezaților de 59 și al morților de 25 în anul acesta nu neam spori prea tare!

In direcție s'au reales dd. Iacob Bologa și Ioan G. Ioan, iar în comitetul de supraveghiere dnii: Dr. Aurel Brote, Ioan Crețu, Nicanor Frateșiu, Michael Kapdebo și Cornel Tobias.

Dividenda s'a ficsat cu 10 fl. de acțiune adeca 10 %, iar spre scopuri de binefacere s'au votat 1411 fl. 07 cr. și anume:

1. Scoalei civile de fete a „Asociației transilvane“ pentru trebuințele curente. . . fl. 600.—
2. La 128 de familii din comuna Galați (comit. Făgărașului) nemoroci prin focul din 22 Aprile 1887 (distribuți deja prin Direcție). . . . . fl. 200.—
3. Dăunaților prin esundări din Bănat în primăvara anului trecut (distribuți deja) . . . . . fl. 200.—
4. Dăunaților prin foc și prin esundări din Transilvania tot în primăvara anului trecut (distribuți deja) . . . . fl. 200.—
5. Scoalei element. de fete a „reuniunii femeilor române din Sibiu“. fl. 100.—
6. Reuniunei pompierilor din Reșița. . . . . fl. 25.—
7. Reuniunei române de cântări din Sibiu. . . . . fl. 25.—
8. Reuniunea înfrumusețarea orașului Sibiu. . . . . fl. 25.—
9. Reuniunei române de agricultură pentru comitatul Sibiului. . . . . fl. 36.07

Total . . . fl. 1411.07

Credem că vom fi puși în poziție de a publica și raportul consiliului de direcție.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Român.“

Arad, 28 Martiu 1888. În Nr. 28 al „Telegrafului Român“ un preot ortodox astăzi de cuviință a se ocupa de persoana mea, adresându-mi un sir de injurii într'un mod neobicinuit în societatea oamenilor de bine.

Acest neobicinuit simptom social de a insulta femeile fără genă în public me sileșce a eșa pe calea publicității pentru restabilirea adevărului mistificat.

E vorbă de „reuniunea femeilor române din Arad și prov.“

Când am inițiat impreună cu consoațele mele Livia Vuia și Petronela Cornea, înființarea acelei reunii, am avut în vedere marele scop de a întrăi o scoală superioară românească și prin aceasta a ridicat femeia română la nivelul culturii moderne.

Preocupate de aceste sentimente am apelat la femeile din jurul nostru și vocea nu ne-au resunat în pustie.

Mi s'a spus apoi de către oameni de încredere, că scopul românesc l'putem ajunge mai sigur și mai bine prin caracterul confesional al scoalei ce aveam să o înființăm.

Si nu am hesitat nici un moment de a primi binevoitorul sfat.

Pietatea față de memoria părintelui meu ortodox, legăturile mele conjugale, bunăcredința mea că am trecut peste era certelor confesionale și că noi români toți suntem uniți în cugete și simțiri, — m'a ridicat mai presus de veleitățile confesionale. Am mers și eu în persoană la il episcop Metian să-i descoperă intențiunile noastre și să ne consultăm asupra modului de a ne realiza planul.

Ajungând deci și acest sporiu, să ne întoarcem către cel Atot puternic, a căruia bunătate este nemarginată și în a căruia mâna sunt anii, vremurile și soarta noastră și să-l rugăm, ca astăzi, când finim un an și începem altul, să ne lumineze mintile noastre, ca măcar în parte să putem cunoaște soarta, ce ne așteaptă în anul acesta! Să ne scape de neodichna, ce ne face să tremurăm asupra viitorului nostru și... Dă-nuțe! precum ne ai condus și în veacul trecut, așa ne dă a începe fiecare an din veacul cel viitor cu tot ce-ți este plăcut! Dă-ne nouă multămiri cu stările noastre, cu soții, cu copiii nostri! Păzește pe cei ce sunt departe de noi. Trimite preste noi, preste iubiții nostri, preste făcătorii nostri de bine milele tale cele bogate! Binecuvântă cununa anului și toată viața noastră! Fă Dne, ca acest an să fie începutul multor ani fericiți! în cari să petrecem sănătoși și sporind în voile Tale, reversă preste noi înțelepciunea Ta, feresce auful nostru de limba vicleană și pizmașe și dacă ne vei să da pe noi vreunei certări — nu ne uita pe noi Dne al milei, până în sfârșit, — ci ne învrednicește de urările cele bune, ce ni le dorim unul altuia în această zi preamarită! Fă să se însoțească în acest an și în cealaltă an din veacul viitor, pe noi și pe tot creștinescul popor multămiri și fericire deplină! Amin!

Constantin Dimian,
capelan.

Inspirate toate de aceleasi sentimente curate românesci în anul 1884 ne am constituit interimal și cu votul meu în totdeauna hotărît să decretat scoala reunioanei de confesională gr. or. și s'a făcut toate până la atentatul cu suplementul, care decretează și Reuniunea de o corporație confesională cu scopul de a me scoate pe mine și toate coreligionarile mele din instituția creată la inițiativa și prin concursul meu.

Am rezistat în contra acestei nedreptăți mai ales din firma eredință, că numai unite cu toatele vom putea ajunge realizarea scopului nostru, care nu e numai confesional, ci mai presus de toate: cultural românesc.

Și când pentru aceasta legitimă rezistență am fost prezentată înaintea publicului ca și inimica bisericii ortodoxe, care voiu a subtrage scoala confesională — decretată cu concursul meu de atare — de sub iurisdicția bisericească, atunci am declarat la olaltă cu consoațele mele în toate patru diarele principale românesci următoarele: „Față de regretele porniri, prin care să agită spiritele și se provoacă cestia confesională în sinul reuniunii, subscrisele membre în comitetul provizor declarăm solemn, cumcă voim să se țină în întregitatea lor și nealterate literile statutelor reuniunii, și în sensul acestora voim, ca reuniunea să fie și să rămână a tuturor femeilor române fără deosebire de confesiune, iar scoala să fie și să rămână un institut românesc confesional gr. or. — sub înaltul patronat al episcopului român gr. or. din eparchia Aradului“. Gabriela Ionescu, Livia Vuia, Petronela Cornea. Letitia Oncu. Arad 28 Nov. 1887.

După aceste fapte și declarații solemnă, cari bine și sunt cunoscute și „preotului ortodox“, vine adi acel preot a-mi insinua tendințe anticonfesionale, afirmând într-o formă neînchipuită în cadrul onorabilității, că eu „odată cu capul nu voesc să fie scoala sub biserică ortodoxă“.

Este preot, nu mi se cuvine a lăudă înaintea lumii, îl încredințez dar grației publicului, căci nu scie ce face.

„Preotul ortodox“ în modul seu dice, că am adunat pentru adunarea generală pe toate doamnele căte le-am putut și între aceste au fost „hausmisteri și pilarițe, ba încă unele și maghiare.“ Adeverul e, că a participat cu noi la adunarea generală pe lângă o mare parte de inteligență și femeile industrieșilor români din Arad la cari țințesc „preotul ortodox“ cu epitele sale, iar căt privesce ca Boros, Dolga, Smoloi sunt maghiare să poate ori când dovedi că primele două sunt parochiene gr. orientale, iar aceasta din urmă gr. cat., deci toate 3 române.

Demnitatea cu care au participat aceste femei batjocorate de „părintele ortodox“ la adunarea generală a dovedit, că stau cel puțin pe acel nivel de creștere cu „damele“, cari la signal strigau „abzug“ făfăind batistele.

Așa putea numi în partida „preotului ortodox“ femei de o poziție și mai inferioară de căt burghesia, însă bunul simț nu me lasă a lovi în femei, cari și-au adus obul lor pe altariul culturei, fie acele chiar servitoare. Si dinarul văduvei sérmane din evanghelie a fost mai bine primit decât talanții bogatului, de unde dar aceasta morală perversă și anti-evangelică la un „preot ortodox“?

Încât pentru mine, sunt lucruri mai demne de ambiciozat de căt care le crede preotul ortodox, când dice „că imi pot pune poftă în cenuș de a duce rolă în afacerea — reuniunii și a scolei.“

Fie care om trebuie să facă tot ce poate pentru promovarea binelui comun. Am făcut, ce am putut — nu pentru persoana mea — ci pentru intemeierea unei instituții culturale românesci. Asigur pe „preotul ortodox“, că binefacerea nu e legată exclusiv de reuniunea din Arad: câmpul e vast, fie căruia și rămâne teren de a lucra acolo, unde e mai mare lipsa și nu e insultat pentru sprințul ce l'aduce causei.

Din afacerea reuniunii imi rămâne consciință: că am conlucrat la ridicarea unui așeđământ ortodox, pentru care biserică ortodoxă prin rostul preotului ei a lovit până în memoria părintelui meu. Letitia Oncu n. Hodoș.

Din susu Oltului, în 13/25 Martiu, 1888. Domnule redactor! Am cedit cu mare placere „Reflexiunile“, asupra tractatului „Din esperințele și dorințele mele în biserică orientală“, publicate în prețiuțul dñar „Telegraful Român“. Între altele dl deputat congresual scrie: „A atins dnul autor în tratatul seu o coardă poate cea mai importantă dintre toate după păreră mea, cu privire la ameliorarea stării materiale a preoților nostri“. Întru adever și după păreră mea aceasta este o cestiu de viață în biserică noastră, căci aceasta este basă, fundamentul, pe care este zidită biserică noastră. Si privind fugativ în viață noastră bisericăescă, de până acum, s'ar părea, că în aceasta direcție s'au

făcut prea puțin. Însă cei ce conduc destinele bisericii au credut de necesar ca mai întâi să avem conducătorii de lipsă pentru conducerea turmei, și acestia apoi își vor sci face datorință. Si de acolo urmează, ca mai întâi sau sistematic mai multe posibilități în consistoriile noastre, după aceea s'au ridicat mai multe catedre de profesori la institutul archiepiscopal, — imediat au urmat arondarea protopresbiterelor, cu un cuvânt toate s'au făcut în căt a conces fondurile archiepiscopală. Acum preotul așteaptă nedumerită, că ce pași vor întreprinde cei chemați în favoarea ei. Nu voi să acuz pe nimeni, dar dacă imi voiu expune esperințele mele de vre-o 15 ani, nu-mi va lua nimenea în nume de rău. Pe om îl apucă amețeli, când să cugetă unde stăm noi în cele culturale și materială față de alte confesiuni. Cu căte lipse are să se lupte bietul preot, căte neajunsuri, căte năcasuri are să întâmpine; ba de multe ori poate și pânea cea de toate dilele încă fi lipsesc. Toate aceste neajunsuri, cine le vede mai bine decât protopresbiterii, și în loc să întrevină cu sfatul cu influență ce o au la popor și la paroch, spre sanarea răului, în loc să se grupeze pe lângă Escoala Sa metropolită și arhiepiscopul nostru, și pe lângă Ven. Consistoriu archiepiscopal de a le da mijloacele posibile pentru vindecarea ranei, par că și au propus într'adins a-și da silință să paralizeze activitate bunului nostru arhiepiscopal.*

Ar fi timpul ca odată Escoala Sa cu Prea Ven. Consistoriu archiepiscopal, să pună capăt agitațiilor, ce se produc între preoți și crestini nostrii așa dicând numai din răsuță, pentru că unora le merge prea bine D-nul nostru Iisus Christos, când îl ocăreau și-l scuipau striga: „Doamne eartă-le că nu sciu ce fac.“ Dar vădând, că răsvătitorii nu se ating numai de persoana sa cea Sfântă, ci și de biserică, atunci cu biciul i-au alungat din biserică.

Până când Prea Ven. Consistoriu nu și va valida puterea, de care dispune față de protopresbiter, paroch și crestini și până nu va aplica o cură radicală spre vindecarea ranei, ce au inceput și prind rădăcini în corpul bisericei noastre, nu avem să ne așteptăm la nici un bine.

Măritul sinod archiepiscopal peste căteva săptămâni se întrunesc, ar fi de dorit ca se mai revină asupra înființării de fonduri parochiale și să statorească un regulament, prin care să se impună fiescării parochiei de a-și crea fundație parochială, menită pentru dotarea parochului, acea fundație să fie neatingibilă până nu va cresce să poată corăspunde destinației sale. Pentru aceea dic, să fie neatingibilă, căci îndată ce ar fi ertat să se atinge de densă, când comitetul parochial, când protopopul, o exploatează și în urmă se stingă ca ceară de față focului.

Sinodul protopresbiteral al Treiscaunelor a făcut un frumos inceput în aceasta privință, dar căte protopresbiterate mai sunt în Archiepiscopă cari să arete atâtă zel și devotament ca cel mentionat. În acest protopresbiteral nici nici o parohie să nu aibă fundație, și cum și le au creat. Toamna când își adună bieți oameni bucătări, bucuros să fie scese care după putință incepând dela două cupe în sus până la o ferdelă. Bucătări adunate primăvara când sunt scumpe se impart în prumut cu interesul dela una găleată (Hecto) căte una ferdelă. S'ar părea că sunt mari procente, însă toamna o găleată de bucate face 2—3 fl. și primăvara 4—5 fl. și bietul om plătesc, când sunt eftine. Când suma bucatelor se ridică la un număr mai mare și nu se pot manipula bucatele, să prefacă în bani.

Ei cred, că în chipul acesta am scutit și pe bietul popor de a cădea jertfă la cămătari fără milă. Ear bisericele noastre în timp de cel puțin 10 ani vor fi bogate. Si atunci se vor găsi preoți harnici și cu cunoscătură prescrisă.

Însă ar trebui o controlă severă, dacă să se esecută ori ba cu promptitudine manipularea, și nu cumva se fac abuzuri.

Aici ar trebui ca Preavenerabilul consistoriu archiepiscopal prin delegați din sinul seu să facă vizită în întreaga archiepiscopală, în fiescăcare comună să se ia protocol despre starea aceluia, și unde preotul nu-i-a succedut să facă nimic, negreșit, dlui delegat îi va succede. În chipul acesta să se facă o înlesnire foarte mare Prea Ven. Consistoriu la clasificarea preoților, nu ar fi silit să-lua refugiu numai la clasificarea, ce o face protopopul respectiv, care în cele mai multe cazuri nu corespund nici în parte adevărului, onoare exceptiunilor. Ba aceasta ar fi de lipsă a se face cu atât mai veros, căci mai toți domnii din senatul strins bisericesc, sunt născuți de pre lângă Sibiu și Brașov, nu prea sunt cunoscuți cu datinile creștinilor nostri din celelalte părți ale archiepiscopală, ceea ce îngreuează chiar și la aducerea sentințelor. În chipul acesta să se facă o icoană exactă despre starea adevărata a archiepiscopală.

*) Dar numai cățiva.

Îmi vor reflecta, că cu aceste vizitări sunt impreunate cheltuieli mari. Aici mi permit am da părere, că nici în parte nu ar fi așa de mari ca folosurile, ce s-ar putea trage, căci fiescă care comună și în prima linie preotul s-ar deobliga a întimpina pe delegatul consistorial și sun sigur că ori căruia preot îi va fi oaspele cel mai plăcut, cel l'a avut vrodată un preot dela sate, astfel că delegatul îl ar putea calători cu tare puține spese.

De sigur, că aceste vizitări ar fi foarte obositore, însă cei ce au interesele bisericii mai sus de ori ce alte interese, bucuros se vor juca pentru binele comun.

A.

Sadu, în 16 Martiu 1888 v. Onorabilă Redacție! Astă noapte între orele 11 și 12 au fost bieți locuitori ai comunei noastre Sadu alarmati de un foc teribil, carele foarte favorizat de un vent mare, nu mai mult ca în timp de o oră a prefăct în cenușă edificile a 83 familii.

O mulțime de vite: boi, vaci, cai, apoi care și căte toate acareturi, căte se pot afla la un tărătan, au fost prădată focului. Miseria, în care au ajuns acești nenorociți cu greu se poate descrie!

Că paroch al acestei comune apelez la simțemantul de umanitate al onoratului public creștin și în numele de tot decăduților arși me rog de onorabilă redacție a deschide o listă în prețuitul șiară ce redactăți, pentru colectarea de ajutorare, constă acele în ori ce, cari ajutoare binevoiască ale distribuiri onorabile redacție cum va afla mai bine.*

Ioan Popoviciu,
paroch gr. orient. local.

Varietăți.

* (Un dar al bisericei ortodoxe din Rusia). Cetim în „Telegraful“ din București: Sinodul bisericei ortodoxe din Rusia a trimis un encolpion episcopal de mare preț P. S. episcopului Melchisedec de Roman, ca dar pentru iubileul de 25 ani al archiepierii sale.

* (Semne triste). Din cauza emigrării în masă în urma unei decisuni a consiliului de ministrii, ministrul unguresc de comunicații, dl Baross, a făcut cunoscut tuturor institutelor de comunicații din Ungaria că se supraveghează că se poate de strict și să se impedeze cu toate mijloacele posibile edarea de bilete de călătorie pentru cei cari voesc să emigreze. Cu deosebire populația din nordul Ungariei emigrează la America în număr înspăimântător.

* (Aniversarea a 7-a proclamării regatului român). Să serbată în București prin oficierea unui Te Deum la metropoli prin metropolit primat, la care au asistat ministrii, generalii din garnizoană și o mare mulțime de publici din capitala României. Regele a primit din acest incident o mulțime de felicitări din toate șanțurile țării. Capitala României a fost împodobită cu drapele.

* (Petrecere). Reuniunea de cântări „Tipografia“ va aranja Duminecă seara în 1 Aprilie în sala dela „Imperatul romanilor“ o petrecere cu joc, cu concursul muzicii militare. Programul executat de corul reuniunii precum și de muzică și variu și frumos. Început la 8 oare seara. Bilete de intrare se pot primi la G. A. Gross (piata mare) Sâmbătă după ameașă dela 2—6 și seara la cassa. Prețul de persoană 50 cr.

* (Mai nou). Protopopul suspendat Simeon Popescu a înscenat eri prin agenții săi cunoscuți o demonstrație destul de sgomotoasă, incă ea și atrasă în mare grad interesarea damelor noastre tribuniste mai ales din strada Macelarilor. Au esecat în demonstrația aceasta Boțenii nostri cu Pulca lor, apoi secretariul protopopesc părintele Bobeș, și între alte notabilități și părintele Hociotă din Slimnic. Demonstrația deocamdată să a mărginit la ovații pentru bravul lor protopop, în a căruia sănătate să au golit mai apoi și păhare și vase de bere la „Gesellschaftshaus“, în folosul bunului nostru ospătar Popovici. Deocamdată numai atâtă putem înregistra despre aceasta virtute nihilistică, importată chiar dela București; vom petrece însă cu curiositatea, care să ni se ierte, și alte bravuri, cu care se vor recomanda tribunistii publicului înșețat de dorul demonstrațiilor, acum — se înțelege — pe terenul bisericesc.

* (O nouă inventiune pentru dame). Dionisiu Fintă de Vârfalva prin un circulariu al ministrului reg. ung. de instrucție publică este trimis ca să țină prelegeri practice în institutele

*) Este laudabil interesul părintelui I. Popoviciu pentru alinarea suferințelor nenorociților săi și sufletești și Redacția noastră, că totdeauna în asemenea casuri triste, bucuros vine într-ajutorul celor nefericiți și primește ori ce oferă, ce înmediat se va trimite spre alinarea lipselor.

Red.

de fetițe după metodul, aflat de el însuși, pentru cusușuri cu acul, și brodării. Acest metod ieftin și de tot practic promovează industria femeilor; ear avantajul lui constă și în aceea, că cu ajutorul lui și o fetiță de 9—10 e în stare să face în câteva

minute un formulariu de monograme, ornamentare și de orice desen impodobit și apoi acesta a-l decopia pe pânză și pe mătăsă în ori și căte exemplare. Tot lucrul costă de tot puțin. Onorariul de instrucție este de persoană 80 cr. Mamele pot lua parte

la instrucțiunea fără a solvi vîr'un onorariu. Fetele absolvente de scoala pot lua parte la prelegeri pe lângă un onorariu de 1 fl. v. a. Dl Fintă și va începe prelegerile în 7 Aprilie.

Nr. 110 [1803] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei din Strei-Plop și filia Bretea maghiară în protopresbiteratul Hațegului, se scrie prin aceasta concurs cu terminul de 30 dîle dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Portiune canonica, agrii și feneță 13 jugere, computate în bani fl. 50

2. Dela 80 numeri de casă căte două măsuri de curuz nesfărat cu tuleul computate cu 1 fl. . . . . fl. 80

3. Dela 80 numeri de casă căte două dile de lucru elacă cu intertenția parochului, computată diua cu 50 cr. . . fl. 80

4. Stolele indatinate și toate cele-lalte venite parochiale statorite în sinodul parochial la 29 Novembre 1887 fl. 80

Suma . . fl. 290

Doritorii de a competa la aceasta parochie au să-și așterne suplicele lor instruite conform prescrișelor „Statutului organic” și ale regulamentului pentru parochii, până la terminul suscitat la subscrîsul oficiu protopresbiteral.

Hațeg, la 10 Martiu, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al tractului Hațeg.
In conțelegeră cu comitetul parochial.

Ioan Ratiu m. p.,
protopresb.**Scrisuri fonciare de 5%**

ale

Institutului de credit și de economii „Albina” în Sibiu.

Aceste scrisuri fonciare, noteate la bursa din Budapest aduc 5% interese și ofer **siguranta cea mai mare** fiind ele asigurate:

1. Prin hipotecă mai mare ca **intrețină**, care adecă întrecesc siguranța pupilării usitată.

2. Prin un fond special de garanție prescris prin lege de **fl. 200,000** elocate în efecte publice sigure.

3. Prin toată **cecalaltă** avere a institutului.

Cuponi de interese să plătesc, fără de nici o subtragere, la semestrul **in 1 Ianuarie și 1 Iulie la cassa institutului în Sibiu, la filială în Brașov și la „Banca comercială ungă” în Budapest.** La cerere pe scrisurile fonciare se dau împrumuturi până la **90%** a valoarei lor de curs, pe lângă **5½%** pe an.

Scrisurile fonciare să răscumpără în valoarea lor nominală cel mult în **30 ani**, prin tragere la sorti în tot anul.

Ele se află de vândare în cursul dîlei de **fl. 98.50** la

P. I. Cabdebo,
bancar în Sibiu.

[1805] 3—3

Mersul trenurilor pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1887.

Budapest—Predeal				Predeal—Budapest				Budapest—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapest				Copșa mică—Sibiu						
	Tren de persoane	Tren accele-rat	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren accele-rat	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren miest.	Tren de persoane	Tren miest.		Tren de persoane	Tren miest.		Copșa mică					
Viena	11.10	7.40	—	—	Bucuresci	—	—	7.30	—	Viena	—	11.10	2.—	Teiuș	11.24	3.—	—	—	2.29	4.15		
Budapest	7.40	2.—	3.10	6.18	Predeal	—	—	1.14	—	Budapest	—	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	4.59	—	—	3.02	4.45		
Szolnok	11.05	4.05	7.—	9.38	Timiș	—	—	1.45	—	Szolnok	—	11.20	12.41	Vîntul de jos	12.30	4.22	—	—	3.46	5.26		
P. Ladány	2.02	5.47	5.40	12.02	Brașov	{	4.01	—	7.20	—	Arad	{	2.17	4.30	5.45	Sibot	1.01	4.51	—	—	4.18	5.57
Oradea-mare	4.18	7.01	8.35	1.46	Feldioara	4.47	—	7.57	—	Glogovăț	2.37	4.43	6.18	Orăștie	1.32	5.18	—	—	4.42	6.30		
Vârad-Velencez	—	7.11	9.12	2.01	Apaja	5.28	—	8.24	—	Gyerek	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35	—	—	8.50	10.25		
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.22	2.08	Ágostonfalva	5.59	—	8.47	—	Pauliș	3.43	5.19	6.51	Braniște	3.23	7.02	—	—	9.17	10.49		
Mező-Telegd	—	7.41	10.17	2.41	Homorod	6.49	—	9.24	—	Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10	Iulia	3.55	7.28	—	—	9.45	11.15		
Rév	—	8.10	11.36	3.24	Hășfalău	8.35	—	10.37	—	Conop	—	6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	—	—	10.20	11.45		
Bratca	—	—	12.16	3.47	Sighișoara	9.12	—	11.—	—	Bărășava	—	6.28	7.55	Zam	4.44	8.11	—	—	10.49	12.10		
Bucia	—	—	12.54	4.07	Elisabetopol	9.56	—	11.34	—	Soborșin	—	7.25	8.42	Soborșin	5.30	8.46	—	—	12.57	14.38		
Ciucia	—	9.04	1.57	4.35	Mediaș	10.37	—	12.03	—	Zam	—	8.01	9.12	Bărășava	6.27	9.33	—	—	11.55	13.33		
B. Huiedin	—	9.34	3.11	5.15	Copșa mică	{	10.59	—	12.18	—	Simeria (Piski)	—	8.34	9.41	Conop	6.47	9.53	—	—	12.36	14.14	
Stana	—	—	3.40	5.37	Micăsasa	11.16	—	12.26	—	Ilia	—	8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50	—	12.55	14.33		
Aghires	—	—	4.15	5.53	Blas	12.16	—	11.11	—	Braniște	—	9.19	10.17	Pauliș	7.43	10.42	6.13	—	11.57	13.35		
Ghîrboiu	—	—	4.36	6.05	Crăciunel	12.33	—	1.23	—	Deva	1.47	9.51	10.42	Gyerek	7.59	10.58	6.38	—	12.12	13.90		
Nadișul ung.	—	10.34	4.58	6.20	Teiuș	1.51	—	2.06	—	Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovăț	8.28	11.35	7.19	—	12.36	14.14		
Cluș	{	11.—	5.26	6.38	Ajud	2.18	—	2.27	—	Orăștie	—	11.11	11.37	Arad	8.42	11.39	7.38	—	12.55	14.33		
Apahida	11.19	—	—	7.08	Vîntul de sus	2.48	—	2.49	—	Simeria (Piski)	—	11.11	12.18	Szolnok	2.32	5.12	—	—	12.55	14.33		
Ghîrboiu	12.33	—	—	7.36	Uioara	2.56	—	2.56	—	Budapest	8.05	12.36	12.46	Budapest	6.—	8.20	—	—	12.55	14.33		
Cucerdea	1.11	—	—	9.16	Cucerdea	3.14	—	3.12	—	Teiuș	8.59	1.29	1.41	Viena	3.—	6.05	—	—	12.55	14.33		
Uioara	1.18	—	—	10.09	Ghîrboiu	4.01	—	3.76	—	Simeria (Piski)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Vîntul de sus	1.25	—	—	10.19	Apahida	5.28	—	5.01	—	Petroșeni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Aiud	2.25	—	—	10.48	Cluș	5.56	—	5.21	—	Arad	6.47	2.42	3.25	Arad	6.05	5.45	—	—	10.45	12.25		
Teiuș	2.50	—	—	11.55	Nadișul ung.	6.58	6.19	—	8.36	Streiu	7.40	3.25	4.16	Arad nou	6.33	6.19	—	—	10.20	12.00		
Crăciunel	3.03	—	—	12.24	Ghîrboiu	7.14	—	—	9.02	Hateg	8.58	4.16	5.09	Németh-Ság	6.58	6.44	—	—	11.11	12.90		
Blas	3.35	—	—	12.52	Aghireș	7.29	—	—	9.32	Pui	10.09	5.11	6.10	Vinga	7.29	7.16	—	—	11.19	12.90		
Micăsasa	4.01	—	—	13.4	B. Huiedin	8.18	7.12	—	10.11	Crivadia	11.09	5.58										